

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

In voluptatibus deditos, nec aliam vitam superesse cogitantes,
Querimonia. j.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](#)

LIBER SEXTVS.

S I V E
IMMORTALITATIS ANI-
MAE, ET CARNIS NOSTRAE
Resurrectionis, extremique ac formidabi-
lis Iudicij, nec non æterni impiorum Sup-
plicij contra æuos, præfractos ac duros, ni-
mumque securos tam sanos quam ægros.
A S S E R T I O.

In volupratibus deditos, nec aliam Vitam superesse
cogitantes:

Querimonia.

CAP. I.
Eccl. 7.

Deut. 32.

N Ecclesiastico dicitur: In omnibus operibus tuis memorare nouissima tua: & in aeternum non peccabis. Nil hic sententia verius. Qui fit ergo ut ubique in deterioris res humana, & in omne nefas prolabantur: atque omnia simul vitia adeo succrescant & multiplicentur, vt nullus sit neque modus neque finis? In omni conditione & gradu, multa oblitio, multa negligentia: & omnino plus scelerum quam virtutum. Videlicet non cogitamus quod scriptum est: Memorare nouissima tua. Ut recte de nobis dici valeat, Gens absque consilio, & sine prudenter: utinam saperent & intelligerent, ac nouissima prouiderent. Nam si in mente assidue volueremus ea, quæ in sacris literis de Morte omnibus fere momentis imminen-

imminente, que item de mortuorum Resurrectione, & horribili Dei Judicio, ac de perpetuis impiorum Suppliciis, atq. eterna piorum Fælicitate traduntur: equidem longè aliter vitam institueremus. Quem enim delectet in voluptatum carnalium cano volutari, cui ob oculos versatur illua Pauli, Statutū est hominibus semel mori: post hoc autē iudiciū? Sic nemine ad fraudes & rapinas Heb. 9. anaritia protrudet, immo verò nec leuis aliqua rerū terrenarum cura solicitor habebit, qui mortis horam incertam, & securum tremendum nismis iudicium animo concipit ac discutit. Sed nec fieri potest, ut quenquam superbia inflet, ambitio extollat, ad ultionem ira extimulet, linor exurat, cuius animum Christi tribunal occupat. Omnes enim stabimus ante tribunal Rom. 14. Christi.

Mirares. Nihil experimur magis quotidie, quam mortem: & nihil minus cogitamus quam mortem. Efferrantur parentes, comitantur funera: apertis monumentis cernimus oculis nostris nihil de corporibus superesse, quam ossa & cineres: nec tamen subit animum, quod & nos eadem fata maneant. Et quia hac nihil nos mouent: sit ut Gehenna metus non admodū nos quoque torqueat. Quis hic fascinat mentes nostras? Quis enim serpens ille antiquus, versipellis, malignus, præstigiator: qui 2. Cor. 11. sicut Euam seduxit astutia sua: ita corruptit sensus nostros. Is nobis adimit cogitationem mortis, ut in morte nos teneat. Nouit enim nihil ad uitiorū omnium euerisonem aquè facere, atque huiusc rei cogitationem. Nam ubi animum occupauit cogitatio mortis, mox etiam eorum qua mortem sequuntur, subit cogitatio. Hinc ergo offert se Gehena, & Ignis ille inextingibilis, & Vermis Esa. 66. Mat. 9. qui nunquam moritur, mentemq. totam ita concutiunt, ut iam nec dixit, nec dilit, nec quicquam ceterorum,

€ 2 detinere

¶ 10.

détinere eam, aut voluptate queat afficere. *Quòd si licet Infernum semel aspicere, terram illam tenebrosam et opertam mortis caligine: terrā misericordia & tenebrarum, ubi umbra mortis & nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat: quos ibi ululatus audiremus? quos horrores conficeremus?* *Quot videremus ibi in mediis flammis ardentes, quos olim admirati sumus, & beatos predicauimus: qui vita huius suanitatis maximo studio exquirebant: qui argentum congerebant & aurum: qui coniungebant domum ad domum, & agrum agro copulabant: quos inconsuptiones flamma allambunt, inter tormenta & incendia tartarea immortales victuri, non centum, non mille, aut centies vel milles mille annis sed in eternum: sicut scriptum est, Fumus tormentorum eorum ascendet in secula seculorum.*

Quoniam igitur hodie nimis multi sunt, qui voluptates magis quam Deum amant, habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem eius abnegantes: qui ore Christianismum, re ipsa Epicureismū profiterentur: visum est è re fore, ut priusquam de horribili Des Iudicio dicamus, de immortalitate anime, ac carnis Resurrectione, ex Scriptura sacra quedam proferamus: si forte Dominus Deus aperiat illis cor, ut intendant his que dicuntur. Manifestum namque est, ita se habere peccatum, ut priusquam fiat, & ad opus perueniat, obtenebret & decipiatur mentem: postquam autem consummatur, palam nobis suam absurditatē proferat & ostendat. Vnde brevis illa & absurda voluptas, continuum dolorem menti inserit, conscientiāq; fiduciā auferit, &c. Hinc fit, ut qui delitii immergi sunt ac voluptatibus, omnia cupiant cum illis, hoc est, cum corpore suo concidere: nec ullum superesse iudicem, qui vita huius rationem ab ipsis reposcat: videlicet ut accusatricem illam Conscien-

Baruch 3.
Ela. 5.

Apoc. 14.

2. Tim. 3.

Chry. Hom.
20. in Gen.

Conscientiam, quasi carnificem ipsos laciniantē & flagellantem perpetuo circumferre nūcēsē nō habeant. Itaque quod optant, instigante Satana, tandem sibi persuadent: et posito omni metu diuini numinis, carnalibus desideriis audacter indulgent: breuem hanc voluptatē ^{Sap. 1.} lam, & momentaneum mundi gaudium, partē suā arbitrantur. Vnde Scriptura dicit: Impius cū in profundum venerit peccatorum, contemnit. Et David propheta ait: Dixit insipiens in corde suo, Non est Deus. Psal. 13, 52. Hac ratione factum est, ut Epicuri, & ipsius preceptorum Diocarachi & Democriti disciplina multò celebriter semper fuerit, quam ceterorum philosophorum: ^{Lactan. In. stir. lib. 3. cap. 17.} quod homo voluptati deditus docuit Deos nihil curare nostra: non ira, non gratia tangi: inferorum pēnas non esse metuendas, quod anima occidant post mortem, &c. Et Simoni mago obiectum à B. Petro legimus, quod ^{Clemens Recognit.} animam assueraret esse mortalem: uti ne spe futurorum lib. 3. recte iusteque viueretur. Nā si, inquit, desperantur futura, quid mī abscindatur misericordia, luxuria indulgetur & voluptatis: ex quibus omnem iniustitiam consurgere constat? Inde vox illa Epicureorum apud Esaiam & apostolum Paulum: Comedamus & bibamus, cras enim moriemur. Errauerunt autem impi, ^{Esa. 22. 1. Cor. 15.} testante Scriptura: & nescierunt sacramenta Dei, neque speraverunt mercedem iustitiae, nec indicaverunt honorem animarum sanctorum. Quoniam Deus crevit hominem inextimabilem: & ad imaginem similitudinis sue fecit illum.

Sic ergo habet Ecclesia fides, oraculo Diuino confirmita: nempe, Animam hominis substantiam esse simplicem, separabilem à corpore: quippe quae discedens à corpore, immortalis, per se subsistens, manet: non conditam ex materia aliqua, sicut corpus ex terra, neque

e 3 ex sub-

Ecclesia fides de Animā immoritalitate: & corporis Resurrectione.

ex substantia Dei, sed ex nihilo formatam: à Deo autem infundi seu inspirari in corpus humanum, ut eius agitatione viciat, tantisper donec ipsi Deo placet: ac demum eo iubente puluis reuertatur in terram de qua sumpus est, & spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum. Porro puluerem illum, hoc est, corpus humanum, in nouissimo die ad tubæ vocem resurrectum esse.

*Eccles. 12.
Ioan. 5.
1. Cor. 15.
1. Thess. 4.*

Hac Doctrina adeò est Christianorum propria, ut si ea subuertatur, præcipua oporteat collabi Religionis nostra capita: ut Apostolus Paulus docet 1. Corinth. 15. Quam ideo solidis sacræ scripture testimonis confirmabimus, ut de secuturo Iudicio minus dubitemus.

DE ANIMÆ IMMORTALITATE.

Testimonia S. Scripturæ, atque etiam naturalis Rationis.

CAP. II.

*Gen. 1.
Gen. 2.*

*M*osè cùm in principio narrasset cælum & terram, & omnia quæ in eis sunt, à Deo esse condita: ubi ad hominis creationem venit, dixisse Deum ait: Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram. Ac postea: Formauit Dominus Deus hominem de limo terra. Non animam, sed corpus de limo terra formatum esse, intelligendum est. Nam additur: Et inspirauit in faciem eius spiraculum vitæ. Cuius eius? utique hominis, quem de limo terra finxerat. In huius faciem inspirauit spiraculum vitæ, id est, animam quam spiraret ac vineret. Quam mirabiliter Deus prouidentia non ex se se, cœu partem aliquam naturæ suæ, neque ex materia vilia elementali formatam, sed substantiam ad

*Im
ste
te
vin
orig
dem
De
erg
re 2
tuo
fici
est
te 2
plen
infe
Eg
trib
te a
pac
1
ri, 2
pop
Esa
qui
Vt c
mor
1
sum
et L
qui*

Ima.